

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD

Selvom bænken er simpel, er det ikke et nemt projekt. Du skal have sort bælte i overfræser, og præcision er afgørende.

LET

SVÆRT

TIDSFORBRUG

Et par dages arbejde.

PRIS

Ca. 500 kr. for en træplanke, du selv kan skære ud.

MATERIALER

22 x 36 mm lameller til sæde:

- 9 lameller (A) a 130 cm

36 x 398 mm plade til ben:

- 2 ben (B) a 40 cm

Desuden

- Krydsfinerplade + lister (C) til skabeloner

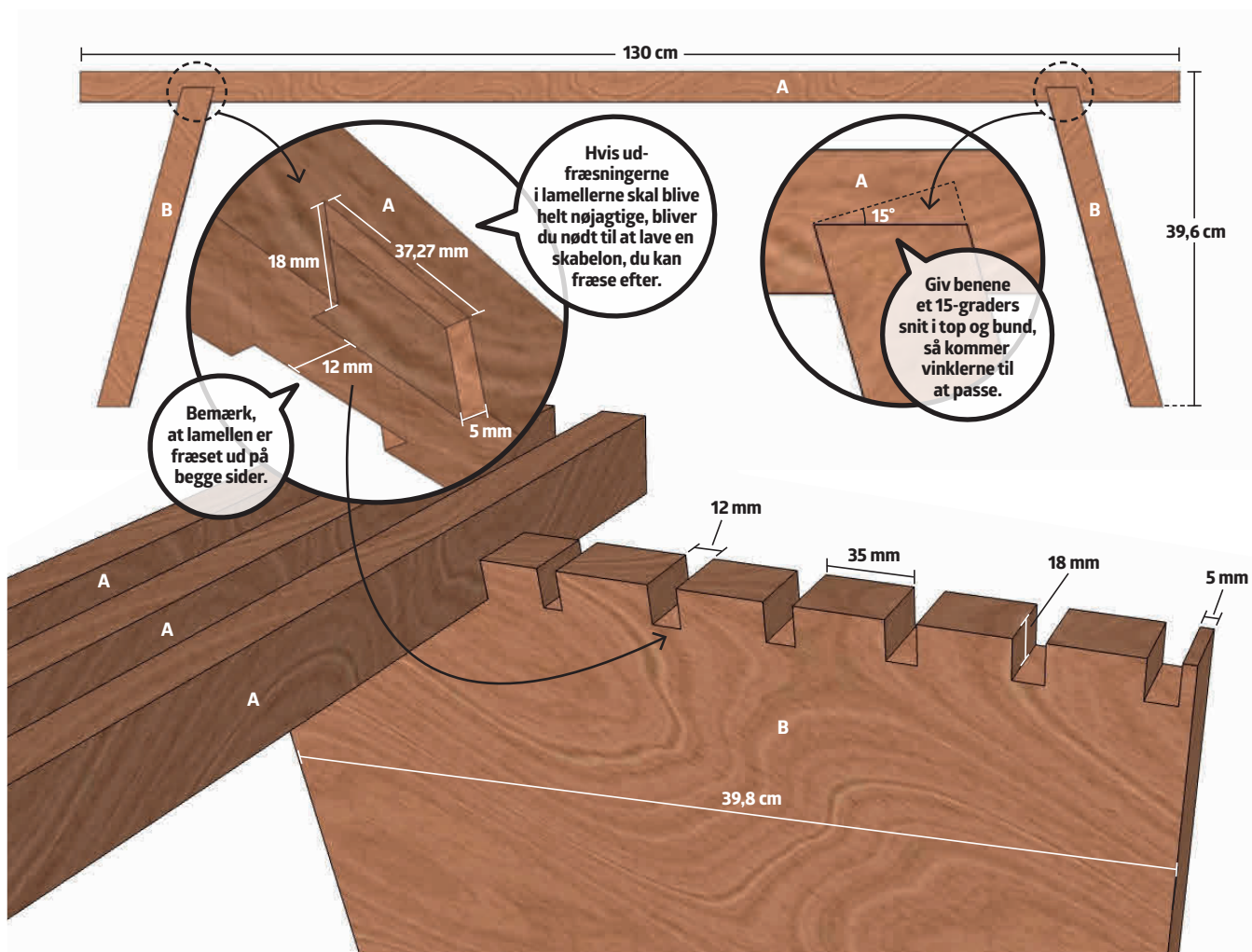

SPECIALVÆRKTØJ

- Overfræser

Japansk bænke

Denne bænk stinker af godt håndværk! **Projektet kræver snilde og ekstrem præcision**, når du med din overfræser skal fræse lamellerne ned i benene. Når det er gjort, kan du glæde dig til at sætte bænken sammen i de millimeterpræcise samlinger, helt uden lim eller skruer!

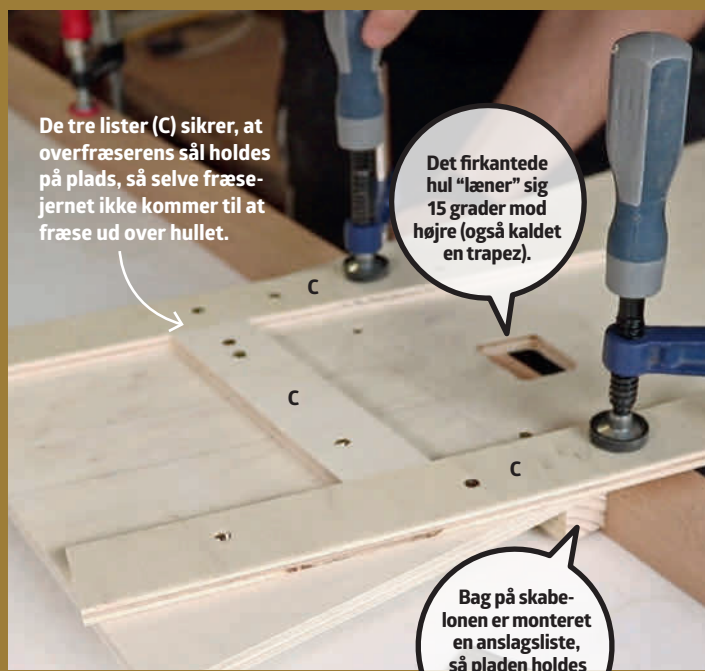

Start med skabeloner

Til at bygge den japanske bænk får du brug for to skabeloner til at styre overfræseren efter.

Skabelonen til lamellernes udfræsninger er den mest besværlige af dem og er bygget af en retvinklet krydsfinerplade med et firkantet hul i midten. Hullet er dog ikke retvinklet, men trapezformet (se tegningen, hvor ben og lamel mødes) med en bredde i top og bund på 37,27 mm. Her kan du med fordel bruge benenes form til at tegne efter, når du har skåret dem til. Rundt om hullet er monteret tre lister (C) i en afstand, der passer med målene fra hullet og til kanten af overfræsersens sål – på denne måde sikrer du, at fræsejernet bliver inden for hullet, når du arbejder. Med denne skabelon kan du lave den første halvdel af udfræsningerne på lamellerne, inden du spejlvender den og laver den anden halvdel.

Den anden skabelon til benene er mere simpel. Her skal du blot montere styrelister til en 12 mm bred rille, som kan nå hele vejen gennem toppen af benene.

Byg de to ben

Vi har skåret alt vores træ ud af ét stykke bøgetømmer fra savværket. Vi har været nødt til at samle benene af flere stykker. Det har vi gjort ved at påføre et gavmildt lag snedkerlim med en pensel og sætte træstykkerne i spænd op mod hinanden. Efter at snedkerlimen havde hærdet i et døgn's tid, var benene klar til at blive skåret i en 15-graders vinkel i top og bund og til sidst få fræset deres ni slidser hver.

1 Vi limer tre stykker træ sammen til ben. For at få benene i de rigtige mål sætter vi flere stykker træ sammen. Smør limen på fladerne med en pensel.

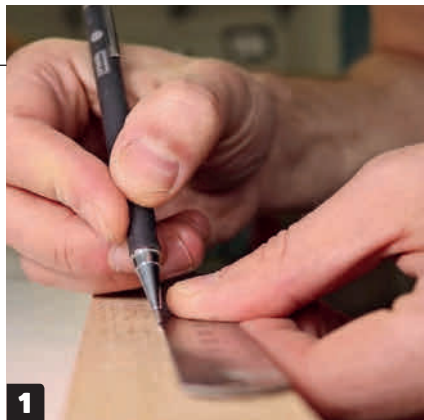

2 Pladerne lægges op mod hinanden. Det gælder om at få godt med pres på. Store skruetvinger sættes på tværs, mens mindre skruetvinger presser sammen på samlingerne. Lad limen hærde i et døgn's tid.

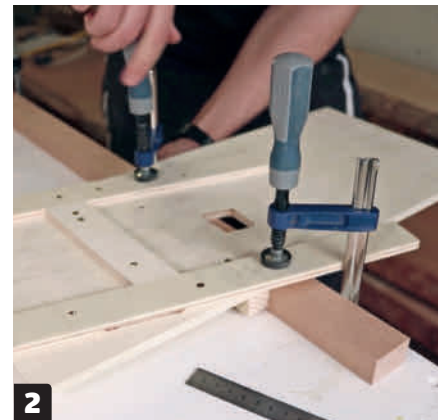
Fræs lamellerne

Nu skal der fræses lameller, og her skal du være opmærksom på, at udfræsningerne kommer til at vende rigtigt.

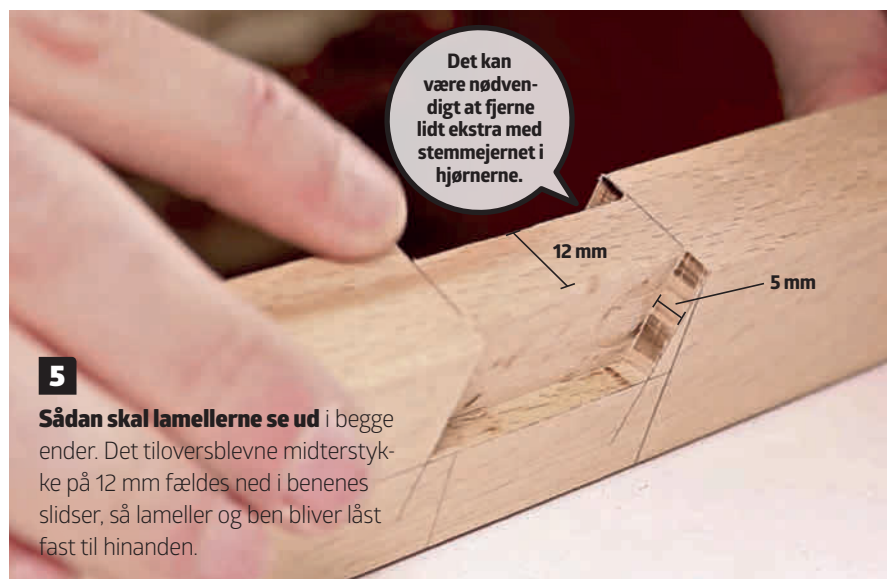
Fræsedybden på begge sider af lamellerne er 5 mm, og dermed bliver tappen (det tilbageværende træ mellem fræsningerne) 12 mm – altså præcis samme bredde som slidserne i benene.

1 Udfræsningernes mønstre tegnes op. I begge ender skal lamellerne fræses, så de passer ned i benene. Hver lamel skal have fire udfræsninger.

2 Skru skabelonen godt fast på lamellen, og sørg for, at udstregningen passer helt nøjagtigt med hullet i skabelonen.

5

Sådan skal lamellerne se ud i begge ender. Det tiloversblevne midterstykke på 12 mm fældes ned i benenes slidser, så lameller og ben bliver låst fast til hinanden.

6

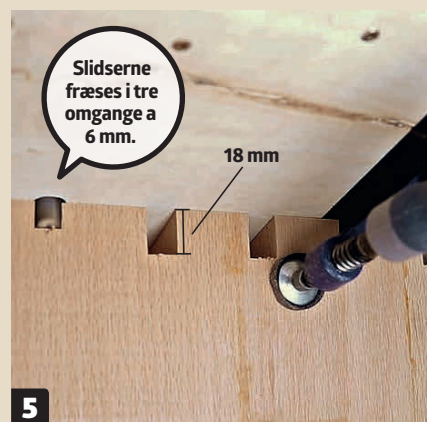
Træet slibes helt glat, når du er færdig med at fræse. Det gælder både for lameller og ben, som slibes med korn 180 med en excentersliber.

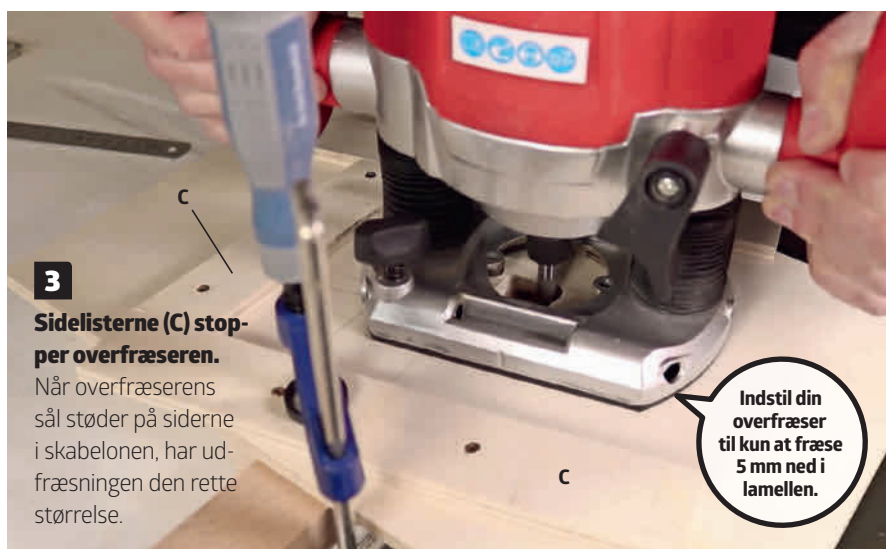
Benene skæres i en 15-graders vinkel i top og bund. Tegn op, hvor slidserne skal fræses. Det er nu, at du med fordel kan bruge et af benene til at tegne efter på lamelskabelonen – så er du sikker på vinklerne.

Slidserne fræses. Skabelonen spændes fast på benenes skrå top, og slidserne fræses.

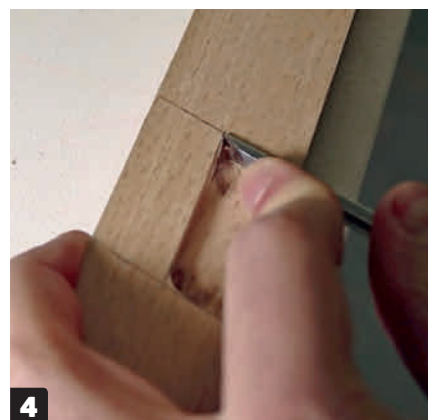
Slidserne fræses ad tre omgange, så træet ikke splintrer. Først 6 mm dybe, så 12 mm og til sidst 18 mm dybe.

3 **Sidelisterne (C) stopper overfræseren.**

Når overfræserens sål støder på siderne i skabelonen, har udfræsningen den rette størrelse.

Indstil din overfræser til kun at fræse 5 mm ned i lamellen.

Hjørnerne stemmes ud. Overfræseren kan ikke komme helt ud i hjørnerne, så det sidste træ må fjernes med et knivskarpt stemmejern. Her skal du være meget præcis.

7 **Alle kanter affases.** På lameller og ben skal alle kanter være glatte. Derfor bruger vi en affaserhøvl med et knivskarpt blad.

Pas endelig på ikke at tage for meget af kanterne. De skal være bløde, men stadig stå skarpt.

Træet olieres. Vores bæk skal olieres med linolie, så den kommer til at skinne. Olien påføres med en klud. Bagefter sættes alle delene sammen, og bænken er færdig og klar til brug.